

... Till arbetspensionsanstalterna

DEN INVERKAN IKRAFTTRÄDELSEN AV LAGEN OM PLANERING AV OCH STATSANDEL FÖR SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN HAR PÅ PENSIONSSKYDET FÖR PERSONALEN VID STATSUNDERSTÖDDA INSTITUTIONER INOM SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN

Lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (677/82, nedan kallad planeringslagen) träder i kraft vid början av år 1984. Lagen ansluter sig till den s.k. VALTAVA-reformen, som har till syfte att förenhetliga statsandelssystemet och utjämna statsandelarna inom social- och hälsovården.

Planeringslagens ikraftträdande innebär bl.a. att systemet med statsandelar enligt lag och anstalt inom social- och hälsovården slopas och att statsandelar utges endast till kommuner och kommunalförbund. Statsunderstödet ges inte längre direkt åt verksamhetsenheter som upprätthålls av privata samfund eller stiftelser. Det offentliga finansieringsstödet får de genom att mot avtalad ersättning sälja sina tjänster åt kommunerna och kommunalförbunden.

Inom social- och hälsovårdsfältet finns det för närvarande cirka 450 privata serviceproducenter. De flesta av dem är daghem för barn och vårdanstalter för handikappade. En privat anstalt omfattas av lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (StuPL), om anstalten för sin verksamhet får lagstadgat statsunderstöd. APL tillämpas dock på sådan vid statsunderstödd institution anställd personal för vilken anstalten inte har rätt till lagstadgat statsunderstöd. Om en privat anstalt inte alls får statsunderstöd eller om understödet beror på prövning, tillämpas APL på hela personalen. Arbete inom en KAPL-bransch lyder på motsvarande sätt under KAPL.

När planeringslagen träder i kraft ändras situationen för de statsunderstödda institutionerna inom social- och hälsovården så att de jämföras med andra privata anstalter.

I planeringslagen har det dock för personalen vid en StuPL-institution tryggats ett mot StuPL-pensionssys-

Juridiska avdelningen

1.12.1983

2

temet svarande och med statsmedel bekostat pensions- skydd i de fall, då institutionen fortsätter sin verksamhet som en privat verksamhetsenhet, av vilken kommunen köper social- och hälsovårdstjänster. Enligt lagens 22 § har person, som är anställd hos en privat social- och hälsovårdsserviceproducent på vilken StuPL har tillämpats fram till 1.1.1984, rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension av statens medel i tillämpliga delar enligt samma stadganden som person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten. När en sådan person dött, utbetalas även familjepension av statens medel.

Personer som är anställda vid en i planeringslagen avsedd verksamhetsenhet inom social- och hälsovården har från 1.1.1984 rätt till en på StPL:s stadganden baserad pension. Detta gäller även dem som tidigare omfattades av APL (KAPL) på grund av att lagstadgat statsunderstöd inte gavs för deras avlöning. Anställdernas APL-försäkringar behövs sålunda inte mera. Den pension som enligt APL uppkommit för dem som överförs från APL:s till statens pensionssystem kvarstår som fribrev.

Om en person tidigare hört till StuPL har han rätt till en på StPL:s stadganden baserad pension även för den tid han varit anställd vid samma anstalt före 1.1.1984. Vid uträkning av pensionen enligt StPL beaktas i pensionslönen den anställdas lön i sin helhet. På detta sätt korrigeras det missförhållande som uppstår vid tillämpningen av StuPL, nämligen att då lönen endast till en del berättigar till statsunderstöd så kan endast denna till statsunderstöd berättigande del tas i beaktande som pensionsgrundande lön.

Den ovan anförda ändringen gäller enbart de statsunderstödda institutionerna inom social- och hälsovården. På övriga statsunderstödda institutioner tillämpas StuPL liksom hittills. De privata serviceinstitutionerna inom social- och hälsovården som hört till APL och som inte fått lagstadgat statsunderstöd för sin verksamhet, hör fortsättningsvis till APL om de fortsätter med sin verksamhet som privata institutioner.

Någon kännedom finns det ännu inte om, vilka beslut kommunerna kommer att fatta i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna. Kommunen kan besluta att självt ta hand om denna verksamhet, eller att delta i ett kommunalförbund med sådan verksamhet eller att köpa

Juridiska avdelningen

1.12.1983

3

tjänsterna av en privat anstalt med denna serviceform. När Pensionsskyddscentralen fått de behövliga uppgifterna från statskontoret, sänder Pensionsskyddscentralen meddelande till vederbörande pensionsanstalter om de hittillsvarande statsunderstödda institutioner, vilkas APL-försäkringar skall avslutas.

Datatrafiken till Pensionsskyddscentralens register

De APL-försäkringar som avslutas till följd av de ovan nämnda lagändringarna, skall också avslutas i Pensionsskyddscentralens pensionsanordningsregister. APL-försäkringen avslutas så, att i pensionsanordningskortets ruta 33 antecknas som avslutningsorsak kod 7 och i ruta 37 som ny pensionsanstalt statskontorets kod (30). I övrigt iakttas anvisningarna i cirkulär 5/78.

APL-arbetsförhållanden skall också avslutas i Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister. Fribrevsuppgifterna uträknas och anmäls i enlighet med anvisningarna i cirkulär 33/76 och 15/79. Som avslutningsorsak i ruta 71 på arbetsförhållandekortet antecknas likväl kod 9.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

